

POWIAT OTWOCKI

LOTNIA DLA MOCKI

www.powiat-otwocki.pl

Powiat otwocki

Szanowni Państwo

Z wielką przyjemnością przedstawiam Państwu nowy informator o powiecie otwockim zawierający najważniejsze informacje o powiecie, gminach wchodzących w jego skład i walorach przyrodniczych ziemi otwockiej.

Powiat otwocki, położony we wschodniej części województwa mazowieckiego, to miejsce odpowiednie zarówno dla prowadzenia działalności gospodarczej, jak i zamieszkania, uprawiania sportu i rekreacji wśród otwockich sosen. Uzdrowski charakter jego stolicy - miasta Otwocka - był znany już od końca XIX wieku, kiedy to na zaproszenie zauroczonego ziemią otwocką Michała Elwiro Andriollego, przybywali tu i osiedlali się ludzie z całej Polski. Od tego czasu powiat otwocki pozostaje Liderem Sosnowych Klimatów, ulubionym miejscem wypoczynku wielu sławnych artystów, lekarzy, przedsiębiorców.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z bogatą przeszłością ziemi otwockiej, tradycjami, szeroką gamą fauny i flory. Wszystkich lubiących spędzać wolny czas na wędrownkach pieszych lub rowerowych zapraszam do korzystania z wyznaczonych tras i szlaków turystycznych.

Mam nadzieję, że niniejsza publikacja zachęci Państwa do poznania powiatu otwockiego, a także do podróży po jego urokliwych zakątkach.

*Starosta Otwocki
Krzysztof Boczański*

Położenie geograficzne

Powiat otwocki usytuowany jest w środkowej części województwa mazowieckiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Warszawy. Obejmuje rozległe obszary Niziny Południowomazowieckiej i wchodzących w jej skład regionów: Doliny Środkowej Wisły oraz Równin: Garwolińskiej i Wołomińskiej.

Od północy i wschodu powiat otwocki graniczy z powiatami: warszawskim i mińskim, od zachodu przez rzekę Wisłę na długości 38 km z powiatami: piaseczyńskim i grójeckim, od południa zaś z powiatem garwolińskim.

Chałupa chłopska

XXXXX

*20.09.2009 Odświeżenie
pomnika Katyń-1940. Na monumencie
upamiętniono nazwiska 35 ofiar
z terenu Powiatu Otwockiego.*

Historia

Badania archeologiczne wykazują, że ziemie wchodzące dziś w skład powiatu otwockiego były zamieszkałe już w okresie paleolitu 14 - 10 tysięcy lat temu. Kiedy z Pomorza i Mazur zaczął wycofywać się na północ gruby płaszcz lądolodu skandynawskiego, a pejzaż Mazowsza przypominał krajobrazy tundry, okolice Otwocka były odwiedzane przez koczownicze plemiona łowców reniferów. Najwięcej śladów ich obozowisk, krzemiennych grotów i narzędzi odkryli archeolodzy w latach 1910 - 1934 na terenach Świdrów Wielkich, Górek i Świdrów Małych - dawnych wsi w granicach Otwocka i Józefowa. Ponieważ były to pierwsze znaleziska tego rodzaju, od miejsca odkrycia nazwano je kulturą świderską. Liczne znaleziska archeologiczne dokumentują osadnictwo również w późniejszych okresach epoki kamienia, brązu, żelaza i wczesnego średniowiecza.

Powiatowe krajobrazy

Dobrzyniec k. Kołbieli - dwór

Pejzaż zimowy

Historia

Otwock, dworek Bojarów

Tereny powiatu związane są z dziejami Mazowsza, które od czasów rozbicia dzielnicowego w 1138 roku było przez kilka wieków niezależną dzielnicą, rządzoną przez książąt z dynastii Piastów.

Przez długie wieki prawobrzeżne Mazowsze jako obszar peryferyjny, przylegający do niespokojnego pogranicza z Jaćwieżą, Litwą i Rusią było dość rzadko zaludnione i zwane było nawet Mazowszem Leśnym, a pierwsze osady otrzymały prawa miejskie dopiero w XVI wieku. Były to: Karczew (1548), Glinianka (lokowana w 1557 r. jako Wawrzynczew) i Osieck (1558, siedziba starostwa niegrodowego). Wojny i upadek kraju w XVII wieku przyczyniły się również do zahamowania rozwoju opisywanego regionu i spadku liczby ludności.

Dworzec PKP w Otwocku

Kościół pw. św. Wojciecha w Wiązownie

Historia

Ożywienie ekonomiczne w kolejnym stuleciu wiąże się z działalnością rodu Bielińskich, którzy po 1663 r. stali się gospodarzami rozległych dóbr z ośrodkiem w Otwocku Wielkim, gdzie na przełomie XVII i XVIII wieku powstała wspañiała, godna statusu magnatów rezydencja.

Zasadnicze zmiany w krajobrazie okolic oraz rozwój gospodarczy przynosi wybudowanie w 1835 roku drogi bitej z Warszawy do Lublina i przede wszystkim - linii kolejowej z Warszawy do Lublina w roku 1877. Wkrótce, na zalesionych gruntach u granic majątku w Otwocku Wielkim wybudowano stację kolejową, wokół której już w 1885 r. zaczęła powstawać letniskowa osada, zwana początkowo Otwockiem Stacyjnym, później zaś Willami Otwockimi. W tym samym czasie, w 1880 r., na brzegach Świdra osiedla się znany malarz, rysownik i ilustrator „Pana Tadeusza” - Michał Elwiro Andriolli, zakładając kolonię letniskową Brzegi. Korzystny mikroklimat borów sosnowych, sąsiedztwo stolicy i dostępność komunikacyjna sprawiły, że w 1893 r. powstało w Otwocku pierwsze w nizinnej części Polski sanatorium przeciwgruźlicze. W 1916 r. Otwock uzyskuje prawa miejskie, zaś w roku 1923 otrzymuje statut uzdrowiska. Potwierdzeniem znaczenia i prestiżu kurortu było oddanie do użytku w 1936 r. pierwszej w kraju kolei elektrycznej na odcinku Warszawa - Otwock.

Lata drugiej wojny światowej przynoszą zagładę Żydom, stanowiącym w 1939 roku 75% populacji Otwocka i duży odsetek mieszkańców okolic. Przez blisko sześć miesięcy, od lipca 1944 do stycznia 1945 roku, gdy bieg Wisły wyznaczał linię frontu, otwockie sanatoria zamieniono na szpitale polowe. W typowej powojennej rzeczywistości specyfiką okolic Otwocka, rozwijającego swe funkcje leczniczo-uzdrowiskowe, staje się silny rozwój usług i rzemiosła.

Cmentarz Żydowski w Anielinie

Infrastruktura drogowa - Otwock

Powiat otwocki dzisiaj

Od 1 stycznia 1999 roku w związku z wprowadzeniem reformy administracyjnej z 24 lipca 1998 roku, przywracającej trójstopniowy podział terytorialny państwa, funkcjonuje reaktywowany powiat otwocki (po raz pierwszy utworzono go w 1952 r. - istniał do 1975 r.)

Powiat otwocki zamieszkuje 119 181 mieszkańców (dane na dzień 30.06.2009, GUS), co stanowi blisko 3% ludności województwa mazowieckiego. Wskaźnik zaludnienia dla powiatu wynosi 193 osoby na km², a dla województwa - 146 osób na km². Ludność powiatu zamieszkuje obszar 615 km² w ośmiu gminach, w tym: dwóch gminach miejskich (Józefów i Otwock), jednej miejsko-wiejskiej (Karczew) i pięciu wiejskich (Celestynów, Kołbiel, Osieck, Sobienie - Jeziory, Wiązowna). Na jego terenie są trzy miasta i 135 wsi.

II Gala Biznesu Powiatu Otwockiego 2008

*II Gala Biznesu
Powiatu Otwockiego 2008*

Infrastruktura drogowa - Otwock

Walory przyrodnicze

Jesienny staw w Dziechcińcu

W ukształtowaniu powierzchni rozległej doliny Wisły, o szerokości do kilkunastu kilometrów, można wyróżnić kilka poziomów równoległych do rzeki tarasów, zbudowanych z osadów pra-Wisły i piasków rozwiewanych na przedpolu lądolodu pokrywającego tysiące lat temu tereny północnej Polski.

Najbliższy rzeki i zarazem najmłodszy holoceniński taras zalewowy - uformowany już po ustąpieniu lodowca, ma powierzchnię położoną 1 - 5 metrów ponad średni poziom Wisły i obfituje w liczne malownicze starorzecza. Kolejne trzy wyższe tarasy, wzniesione około 90 - 120 m n.p.m (grzbiety wydmy), z których pierwszy, sięgający po linię Osieck - Karczew, zajmują w części rozległe torfowiska, wypełniające obniżenie porzuconego przed wiekami dawnego koryta Wisły, są urozmaicone wydmami osiagającymi ponad 20 m wysokości względnej. Występujący tu oryginalny krajobraz z zalesionymi wydmami, z charakterystyczną zabudową osiedli, zatopioną w zieleni sosnowych borów, współtworzą jeden z najbardziej interesujących pejzaży Polski i Mazowsza.

Szlak Borów Nadwiślańskich

Walory przyrodnicze

Podobne, względnie jednorodne warunki przyrodnicze, typowe dla piaszczystych tarasów prawobrzeżnego skraju doliny Wisły, od Marysina Waweskiego w Warszawie po okolice Dębina, sprawiły, że obszar ten zyskał też potoczną nazwę Pasma Otwockiego. Przed ponad stu laty, taka właśnie naturalna sceneria, w połączeniu z leczniczymi walorami klimatu i bliskością Warszawy, zdecydowała o powstaniu największych obecnie miast powiatu - Otwocka i Józefowa.

Położony we wschodniej części powiatu region Równiny Garwolińskiej określany jest jako zdenudowana wysoczyzna polodowcowa zlodowacenia Warty (stadiału mazowiecko-podlaskiego zlodowacenia środkowopolskiego). Monotonną miejscami rzeźbę Równiny urozmaicają doliny małych rzek - Świdra i jego dopływów, z których największym jest Mienia. Krajobraz wzbogacają także zalesione wydmy, nadbudowujące często wypiętrzenia morenowej powierzchni. Najwyższe wzniesienie powiatu (157,6 m n.p.m.) wznosi się na granicy z powiatem mińskim, na wschód od Rudna i na północ od Podgórzyna w gminie Kołbiel.

Wśród podwarszawskich powiatów, powiat otwocki wyróżnia się wysoką lesistością sięgającą 30%. W składzie gatunkowym wyraźnie dominuje sosna, mniejszy jest udział dębu, brzozy i osły, domieszkowo występują grab, wierzba, osika i świerk. Najbardziej typowym zbiorowiskiem są bory sosnowe, które przybierają formę borów suchych na wydmach, borów świeżych, wilgotnych bądź borów bagiennych. Sosnom towarzyszą brzozy i dęby. Z borami na wydmach często sąsiadują torfowiska wysokie, zajmujące obniżenia dawnych mis deflacyjnych. Na żyzniejszych siedliskach Równiny Garwolińskiej spotykane są grądy o drzewostanach złożonych z gatunków liściastych, głównie - grabów i dębów. Większą część powierzchni leśnej zajmują lasy niepaństwowe, lasy państwowe należą do nadleśnictw Celestynów i Mińsk Mazowiecki.

Wiosna w Powiecie otwockim

Walory przyrodnicze

Parki i rezerваты

Nagromadzenie walorów środowiska wiąże się z wysokim udziałem terenów chronionych stworzonych na mocy przepisów prawnych wynikających z ustawy o ochronie przyrody. Istnieją tu - obszar chronionego krajobrazu, park krajobrazowy i rezerваты.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje powierzchnię kilku tysięcy hektarów. Strefę szczególnej ochrony ekologicznej obejmują kompleksy leśne, ciągi ekologiczne oraz zespoły przyrodnicze o szczególnych walorach, które decydują o potencjale biotycznym obszarów. W WOCK wyodrębniono także strefę ochrony urbanistycznej, obejmującą wybrane tereny miast i wsi oraz obszary o wzmożonym naporze urbanizacyjnym, posiadające szczególne walory przyrodnicze.

Przydrożne krzyże

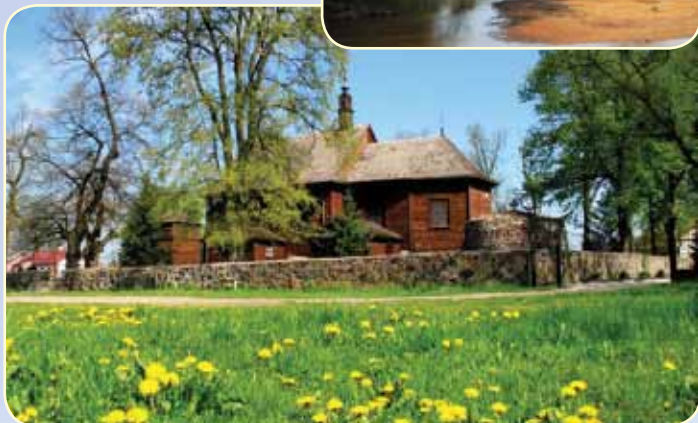
Pejzaż zimowy

Przydrożna kapliczka

Walory przyrodnicze

Wiosna nad Świdrem

Wiosna w Powiecie otwockim

Mazowiecki Park Krajobrazowy został utworzony w 1987 r. dla zachowania unikalnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych terenu leżącego w strefie oddziaływania aglomeracji warszawskiej. Obejmuje obszar od Marysina Wawerskiego do Osiecka i Pogorzeli.

Najbardziej charakterystyczny pejzaż parku komponują pasma zalesionych wydmywnych wzniesień - występują tu jedne z najcenniejszych i najciekawszych w Polsce centralnej zbiorowisk roślinności wydymowej i sąsiadujących z nimi podmokłych zagłębień, wypełnionych torfowiskami z cenną florą. Ozdobą krajobrazu są także malownicze, naturalne doliny Świdra i Mieni.

Rezerwat „Bocianowskie Bagno” o powierzchni 70 ha chroni naturalne bory sosnowe porastające wydmy i międzywydmowe torfowiska z zarastającymi jeziorkami na zachód od wsi Bocian koło Celestynowa.

Rezerwat „Celestynowski Grąd” obejmuje płat łąki przy skrzyżowaniu kolei Warszawa - Pilawa i szosy Dąbrówka - Kołbiel.

Rezerwat „Czarci Dół” obejmuje 8,75 ha śródlęśnych torfowisk na południowy zachód od wsi Zabieźki.

Rezerwat „Na Torfach” położony jest w granicach administracyjnych Karczewa - na wschód od miasta. Obejmuje śródlęsne torfowiskowe jeziorko i fragment lasu.

Rezerwat „Pogorzelski Mszar” obejmuje zalesione wydmy i zanikające torfowiska w granicach Otwocka, między Jabłonną i Pogorzelą.

Walory przyrodnicze

Rezerwat „Szerokie Bagno” został utworzony na 77 ha torfowisk wysokich i borów, między Osieckiem i Zabieżkami, na południe od rezerwatu „Czarci Dół”.

Rezerwat „Świder” obejmuje 41 km naturalnego, atrakcyjnego krajobrazowo biegu Świdra od wsi Dłużew do Świdrów Wielkich oraz 5 km ujściowego odcinka Mieni.

Rezerwat „Wymięklizna” to leśne uroczysko z bogatym gatunkowo podszytem. Jest ostoją fauny na południe od drogi Sobienie - Jeziory - Osieck.

Rezerwat „Wyspy Świderskie” zajmuje fragment koryta Wisły z licznymi mieliznami, łachami i wyspami przy ujściu Świdra - środowiskiem rzadkich gatunków ptaków.

Rezerwat „Wyspy Zawadowskie” położony na północ od poprzedniego, o podobnym charakterze.

Rezerwat „Żurawinowe Bagno” utworzony został dla ochrony niewielkich śródleśnych torfowisk na południe od Celestynowa, w pobliżu drogi Góra Kalwaria - Mińsk Mazowiecki.

Szczegóły: www.powiat-otwocki.pl > Prezentacja powiatu

> Szlaki turystyczno - krajoznawcze

Dożynki powiatowe w Kątach

Walory przyrodnicze

*Dożynki powiatowe
w Kątach*

*Dożynki powiatowe
w Kątach*

Niepowtarzalny klimat powiatu otwockiego tworzą ludzie, dla których ważna jest tradycja i kultura regionu. Oto specyficzne dla ziem otwockich elementy przeszłości i związane z nimi doroczne wydarzenia:

Folklor Kołbielski

Kołbiel słynie ze swojego niepowtarzalnego stroju ludowego, kolorowych kilimów, śpiewanych do dziś przyśpiewek ludowych. Kołbielszczyzna to także tkactwo, wyszywanie i wycinanki. Na uwagę zasługuje fakt, że motyw kołbielskiej wycinanki ludowej „Lalki” wykorzystany został w elewacji bryły polskiego pawilonu na EXPO 2010.

Więcej: <http://www.folklor.bartnicka.pl>

Świdermajer, czyli sposób budowania i zdobienia domów, który zapoczątkował Michał Elwiro Andriolli. Wielorako określaną, świdermajerem nazwał go Konstanty Ildefons Gałczyński, gdy pisał o urokliwych zakątkach wzdłuż świdrzańskiego brzegu w wierszu pt. „Wycieczka do Świdra”.

Więcej: <http://www.swidermajer.pl>, <http://www.swidermajer.info>

*Świdermajer. Willa Górewicza
w Otwocku.*

*Świdermajer. Willa REYMONTÓWKA
w Otwocku - dom, w którym w latach 1908-1918
mieszkał i tworzył W.S.Reymont*

Kultura i sztuka

Powiatowy Festiwal Kultury

Powiatowy Festiwal Kultury to szeroka prezentacja gmin powiatu otwockiego poprzez stoiska wystawiennicze oraz występy sceniczne, promujące dorobek kulturowy i artystyczny gmin. Twórczy rzemiosła i malarze przedstawiają publiczności swoje dzieła: wyroby ceramiczne i wikliniarskie, obrazy, ręcznie malowaną porcelanę i in. Festiwal jest także miejscem dla promocji stowarzyszeń i instytucji, działających na terenie powiatu.

Dożynki powiatowe i gminne

Każdego roku Starostwo Powiatowe w Otwocku przy wsparciu gmin organizuje Dożynki powiatowe, czyli Święto Plonów. Podczas tego wydarzenia można nacieszyć oczy występującymi zespołami ludowymi, artystami zaprzyjaźnionymi z powiatem, a także nasycić się specjami tradycyjnej, ludowej kuchni. Dożynki gminne są okazją do poznania tradycji, kultury i kuchni poszczególnych gmin i ich wsi. To także czas integracji wielu grup społecznych przy muzyce, tańcach i zabawie.

Piknik ludowy w Kątach

Doroczne święto folkloru kołbielskiego, uświetniane występami znakomitych artystów z całej Polski. Impreza obowiązkowa dla wszystkich miłośników tradycji i ludowości tego regionu.

Dożynki powiatowe w Kątach

Dożynki powiatowe w Kątach

Kultura i sztuka

V Piknik Forteczny w Celestynowie 2008

Powiat otwocki wspiera rozwój kultury i sztuki, dotując instytucje kulturalne oraz współpracując z organizacjami zajmującymi się krzewieniem kultury w środowisku lokalnym. Do kalendarza imprez o zasięgu powiatowym na stałe wpisały się konkursy plastyczne, historyczne, literackie i recytatorskie, Powiatowe Festiwale Kultury, Muzyczne Lato w Otwocku Wielkim, dożynki powiatowe czy pikniki militarne.

Mecz towarzyski piłki nożnej

Obchody 3 Maja - 2008

X-lecie Powiatu Otwockiego

Kultura i sztuka

Szczegółowy harmonogram imprez na cały rok znajdą Państwo na oficjalnej stronie Powiatu Otwockiego: <http://www.powiat-otwocki.pl> Życie kulturalne powiatu skupia się wokół centrów i domów kultury, bibliotek, stowarzyszeń, klubów i in. Zapraszamy do zapoznania się z ich ofertą:

Ośrodki kultury

Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Otwocku
05-400 Otwock, ul. Poniatowskiego 10
<http://www.mdk.otwock.com.pl>

Miejski Ośrodek Kultury w Józefowie
05-420 Józefów, ul. Kard. Wyszyńskiego 1
<http://www.mokjozefow.pl>

Otwockie Centrum Kultury
05-400 Otwock, ul. Warszawska 11/13
<http://www.ock.com.pl>

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Karczewie
05-480 Karczew, ul. Widok 2
e-mail: mgok.karczew@neostrada.pl

Gminy Ośrodek Kultury w Celestynowie
05-430 Celestynów, ul. Regucka 1
<http://gok.itsmedia.pl>

Gminny Ośrodek Kultury w Wiązownie
05-462 Wiązowna, ul. Kościelna 41
e-mail: gokgok@wp.pl

*Powiatowy Młodzieżowy
Dom Kultury
im. Michała Elwiro Andriollego*

Kolejownik otwocki

Kultura i sztuka

VI Festiwal Kultury - 2008

Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Józefowie
05-420 Józefów, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 5/7
<http://www.biblioteka.jozefow.pl>

Biblioteka Publiczna w Otwocku
05-400 Otwock, ul. Andriollego 1
<http://www.bibliotekaotwock.pl>

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Karczewie
05-480 Karczew, ul. Widok 2
e-mail: mgbpkarczew@wp.pl

Biblioteka Publiczna w Celestynowie
05-430 Celestynów, ul. Regucka 1
<http://biblioteka.itsmedia.pl>

Gminna Biblioteka Publiczna
08-445 Osieck, ul. Rynek 6

Gminna Biblioteka Publiczna w Koźbieli
05-340 Koźbiel, ul. Szkolna 1

Gminna Biblioteka Publiczna w Sobieniach-Jeziorach
08-443 Sobienie-Jeziory, ul. Duży Rynek 25

Biblioteka Publiczna Gminy Wiązowna
05-462 Wiązowna, ul. Kościelna 41
<http://www.bp-wiazowna.pl>

Kultura i sztuka

Muzea

Muzeum Ziemi Otwockiej im. Michała Elwiro Andriollego

05-400 Otwock, ul. Narutowicza 2

<http://www.muzeum.ock.com.pl>

Muzeum Wnętrz w Otwocku Wielkim

05-480 Karczew, ul. Zamkowa 49

<http://otwock.mnw.art.pl>

Centrum Historyczne Ziemi Karczewskiej - Muzeum „Stara Plebania”

05-480 Karczew, ul. Żaboklickiego 12

<http://www.karczew.pl/> (zakładka Muzea)

Izba Regionalna w Gliniance

05-462 Wiązowna, Glinianka 34

<http://www.glinianka.pl>

Teatr

Teatr im. Stefana Jaracza w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Warszawska 11/13

<http://www.teatr.ock.com.pl>

*Powiatowy Konkurs Recytatorski
w Józefowie*

Muzeum Ziemi Otwockiej

Powiatowy Konkurs Plastyczny w Józefowie

Szlaki turystyczno-krajoznawcze

Szlak historyczno-krajoznawczy

Szlak pieszo-rowerowy przez Mazowiecki Park Krajobrazowy prowadzi przez miejscowości: Zagórze - Wiązowna - Otwock - Pogorzel - Janów - Otwock Mały - Otwock Wielki i ma długość ok. 33 km. Posiada duże walory dydaktyczne, gdyż pozwala na poznanie rozmaitych typów krajobrazów i ekosystemów przyrodniczych w dolinie Wisły na południowy wschód od Warszawy. Trasa przebiega przez rezerваты przyrody: „Świder”, „Na Torfach” i „Łachy Brzeskie”. Po drodze turyści mijają liczne parki, pomniki przyrody i cenne zabytki architektoniczne.

Szlaki turystyczno-krajoznawcze

Otwocki Szlak Krajoznawczy im. Michała Elwiro Andriollego

Szlak o długości 17 km ciągnie się od Otwocka do Białej Góry. Liczne zabytki architektury drewnianej, dwa rezerваты przyrody i wiele pomników przyrody.

Otwocki Szlak Okrężny

Szlak rowerowy dookoła Otwocka z przejazdem przez Karczew. Długość szlaku ok. 37 km, początek i koniec wyznacza stacja kolejowa Śródborów. Na trasie znajdują się trzy rezerваты przyrody, ścieżka dydaktyczna, punkty widokowe, muzeum, wiele budowli drewnianych w stylu świdermajer i barokowy kościół w Karczewie.

Szlak Pejzażowy

Szlak pieszo-rowerowy z Kołbieli do Otwocka o długości ok. 31 km. Pozwala na poznanie najciekawszych zakątków ziem otwockich, prowadząc przez Dolinę Świdra, wydmy i torfowiska. Jednocześnie można obejrzeć najciekawsze elementy architektoniczne wsi i miast powiatu.

Szlaki turystyczno-krajoznawcze

Szlak nad brzegiem Wisły

Szlak o charakterze przechadzkowym, prowadzący przez Błota do Karczewa. Długość ok. 14,5 km.

Szlak Borów Nadwiślańskich

Szlak pieszo-rowerowy o długości 80 km prowadzi przez miejscowości: Glinianka - Otwock - Garwolin. Przebiega przez samo serce lasów składających się kiedyś na Puszcę Osiecką: Lasy Otwockie, Lasy Celestynowskie, Lasy Osieckie i Lasy Garwolińskie. Pozwala dokładnie poznać najciekawsze fragmenty Mazowieckiego Parku Krajobrazowego, m.in. unikatowe wilgotne bory sosnowe z domieszką świerku.

Szlak wiejski

Malowniczy szlak o długości ok. 21 km prowadzący ze Starej Wsi do Osiecka, w całości przez Mazowiecki Park Krajobrazowy. Na trasie liczne punkty widokowe i zabytki architektury wiejskiej.

Szlaki turystyczno-krajoznawcze

Szlak kultury żydowskiej

Szlak o długości 18,5 km prowadzi od Otwocka do Góry Kalwarii i przebiega na terenach intensywnego osadnictwa ludności żydowskiej w Otwocku, Karczewie i Górze Kalwarii. Na trasie zabytki kultury żydowskiej, drewniane budynki w stylu świdermajer, muzeum oraz barokowy kościół w Karczewie.

Szlak Czartów Mazowieckich

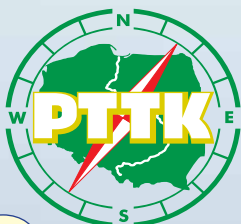
Dziewiętnastokilometrowy szlak, prowadzący przez Zabieźki i Ponurzęcę do Karpisk przebiega w granicach Mazowieckiego Parku Krajoznawczego i obok dwóch rezerwatów przyrody. Liczne stanowiska archeologiczne.

Szlak pałaców i dworów

Szlak rozpoczyna się obok dwóch otwockich dworców, prowadzi przez Dobrzyniec, Celestynów, Wiązownę do Otwocka Wielkiego i dalej Kołbieli. Na trasie 19 zabytków architektonicznych.

Szczegółowe informacje: <http://www.powiat-otwocki.pl> > Prezentacja powiatu > Szlaki turystyczno-krajoznawcze oraz w Centrum Informacji Turystycznej Otwock, ul. Warszawska 39 tel. 22 779 39 33, e-mail: cit@otwock.pttk.pl

Oferta edukacyjna

Powiat otwocki jest organem prowadzącym 4 szkoły ponadgimnazjalne, których propozycja edukacyjna jest z każdym rokiem bogatsza. Nasi maturzyści dołączają do grona najlepszych absolwentów w rankingach wojewódzkich i krajowych.

Zapraszamy do zapoznania się z ofertą edukacyjną:

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. K. I. Gałczyńskiego

05-400 Otwock, ul. Gen. J. Filipowicza 9

tel./fax 22 779 35 74, <http://www.lo.otwock.ids.pl>, e-mail: lootwock@ids.pl

To najstarsze liceum na terenie powiatu, z szerokim spektrum klas. Uczniowie mogą korzystać z nowoczesnie urządzonych pracowni komputerowych, chemicznej, fizycznej, geograficznej czy biologicznej. W bibliotece szkolnej skatalogowane jest 27 tysięcy woluminów. W placówce działają również koło teatralne i zespół wokalnie-muzyczny, Szkolny Klub Europejski UNA. Poza tym od wielu lat szkoła prowadzi partnerską wymianę uczniów z niemiecką placówką.

Budynek L.O. im.K. I. Gałczyńskiego w Otwocku od frontu nocą

Oferta edukacyjna

Sala gimnastyczna

Zespół Szkół Nr 1 w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Słowackiego 4/10

tel. 22 779 22 01, fax 22 788 57 00

<http://www.slowacki.eu>, e-mail: szkola_slowak@wp.pl

Popularny „Słowak” to szkoła z niestandardowym systemem nauczania. Szkoła przygotowuje przyszłych humanistów, inżynierów i ekonomistów do podjęcia dalszej nauki w najlepszych polskich uczelniach. W szkole jest sala gimnastyczna, która dzięki swojej wielkości jest jedną z trzech największych w powiecie. Zastosowano na niej nowoczesną nawierzchnię o dużej przyczepności i elastyczności. Niewątpliwie nowatorskim systemem w szkole jest nauka języków obcych. Wprowadzono tutaj lektoraty, dzięki czemu nauka języka nie jest przypisana do konkretnej klasy, a uczniowie są przygotowani do zdania międzynarodowych egzaminów językowych.

Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. St. Staszica w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Konopnickiej 3

tel. 22 779 26 44, 22 779 37 86

<http://www.zseg.otwock.ids.pl>, e-mail: zseg@zseg.otwock.ids.pl

Szkoła z ponad 40. letnią tradycją, nowymi w pełni wyposażonymi pracowniami i nowoczesną bazą sportową. Możliwość nauki w szkole zawodowej, liceum lub technikum. Absolwenci szkoły zawodowej uzyskują tytuł kucharza lub sprzedawcy, a technikum - technika usług gastronomicznych, hotelarstwa, ekonomisty lub handlowca. Kierunki kształcenia w liceum to: ekonomiczno-administracyjny i usługowo-gospodarczy. W ofercie szkoły znajdują się także praktyki we Włoszech w ramach programu „Leonardo da Vinci”

Oferta edukacyjna

Sport

Od wielu lat zapraszamy wszystkich mieszkańców powiatu otwockiego i okolic do uczestniczenia w zawodach, turniejach i mistrzostwach, które są rozgrywane w powiecie. Do najślawniejszych i cieszących się wielką popularnością zawodników, ich trenerów i mediów należą m.in.

- Powiatowe i Międzypowiatowe Mistrzostwa w Piłce Nożnej, Ręcznej, Siatkowej i Koszykowej Kobiet i Mężczyzn
- Indywidualne i drużynowe biegi przełajowe
- Turnieje tenisa stołowego
- Otwarty Turniej Szachowy
- Małe Euro
- Gale Bokserskie w Józefowie
- Międzynarodowy Memoriał Tadeusza Ślusarskiego - zawody w skoku o tyczce
- Rejsy integracyjne organizowane przez Regionalną Sekcję Mazowiecką PZŻN
- Spływy kajakowe

W każdej gminie działają uczniowskie lub młodzieżowe kluby sportowe, z których w przyszłości mają szansę wyjść kolejni utytułowani sportowcy.

Infrastruktura sportowa. Boisko przy Ognisku Wychowawczym im.

XXX Półmaraton Wiązowski - 2010

Zawody w kulturystyce - 2009

Turniej szachowy

Zespół Szkół Nr 2 w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Pułaskiego 7, tel. 22 788 21 99, 22 779 30 79

<http://www.nukleonik.pl>, e-mail: sekretariat@nukleonik.pl

Zespół Szkół w swoim zapleczu ma bardzo dobrze zorganizowaną bazę pracowni zawodowych, w których młodzież z technikum i ZSZ poznaje tajniki przedmiotów zawodowych. Poza tym została stworzona nowoczesna pracownia komputerowa. W bibliotece zorganizowana jest kawiarenka internetowa, a potężnego zbioru lektur, książek popularno-naukowych, czasopism, kaset wideo, CD ROM nie powstydziliby się niejedna szkoła wyższa.

Placówka proponuje również wycieczki przedmiotowe, turystyczno-krajoznawcze (krajowe i zagraniczne), spotkania z ciekawymi ludźmi oraz wyjazdy do kin i teatrów. Istnieje również możliwość realizowania się w Samorządzie Szkolnym, Kole Przyjaciół Biblioteki czy Szkolnym Klubie Europejskim. W tym roku zostanie przeprowadzona termomodernizacja placówki.

Infrastruktura sportowa. Miejska Hala Sportowa w Karczewie

Rajd Mazowiecki

Obiekty przyszkolne

Każdego roku powiat otwocki otwiera nowy obiekt sportowy, z którego mogą korzystać nie tylko uczniowie szkół prowadzonych przez samorząd, ale i wszyscy mieszkańcy powiatu. Do najnowocześniejszych należą m.in.:

- Kompleks sportowy przy Zespole Szkół Nr 2 w Otwocku,
- Hala sportowa, sauna, siłownia oraz boisko i bieżnia przy Zespole Szkół Ekonomiczno- Gastronomicznych im. St. Staszica w Otwocku,
- Wielofunkcyjne boisko sportowe przy Ognisku Wychowawczym „ŚWIDER” im. K. „Dziadka” Lisieckiego w Otwocku - Świdrze
- **Integracyjne Centrum Sportu i Rekreacji w Józefowie**

05-420 Józefów, ul. Długa 44

tel. 22 789 62 72, 22 789 11 77, fax 22 789 11 33, <http://www.icsir.pl>

Nowoczesny ośrodek sportowy, który w swojej ofercie ma m.in. kryta pływalnia, zimą: lodowisko, naukę karate i aerobiku. Od początku lipca 2009 działa tu CENTRUM PODRÓŻY I WYPOCZYNKU W JÓZEFOWIE, które posiada ofertę renomowanych i rzetelnych organizatorów wycieczek, wczasów i rejsów, a dla młodzieży: obozów, kolonii i zimowisk.

Miejska Hala Sportowa w Karczewie

05-480 Karczew, ul. Bohaterów Westerplatte 55

tel. 22 780 62 80, 22 780 62 92, fax 22 780 62 24

Miejsce największych rozgrywek sportowych o zasięgu gminnym i powiatowym. Na hali sportowej odbywają się także wydarzenia promocyjne i kulturalne, mistrzostwa w tańcu a także treningi czwartoligowego LKS „Mazur” Karczew.

Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Otwocku

Placówka oświatowa realizuje zadania m.in. z zakresu upowszechniania kultury, sztuki i sportu. Tancerze Formacji RELIESE MDK są zdobywcami wielu nagród i tytułów, m.in. Mistrzów Świata, Mistrzów Europy i Polski Seniorów oraz Juniorów. Informacje o działalności formacji, a także o prowadzonych naborach znajdują się na stronie internetowej:

<http://www.danceweek.org/reliese/news.php>

Bogata oferta zajęć dostępna jest na stronie internetowej:

<http://www.mdk.otwock.com.pl>

ICSiR - Józefów

Mazovia MTB Maraton

Dane teleadresowe

Starostwo Powiatowe w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Górna 13

tel. 22 779 32 95, 22 779 50 64, fax sekretariat 22 710 11 71

www.powiat-otwocki.pl, e-mail: promocja@powiat-otwocki.pl

poniedziałek w godz. 9⁰⁰ - 17⁰⁰, wtorek - piątek w godz. 8⁰⁰ - 16⁰⁰

Centrum Informacji Turystycznej

05-400 Otwock, ul. Warszawska 39 tel. 22 779 39 33, tel. kom. 607 664 303,

e-mail: cit@otwock.pttk.pl

Powiatowy Urząd Pracy

05-400 Otwock, ul. Górna 11, tel. 22 779 37 14, www.pup.powiat-otwocki.pl

Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Batorego 44, tel. 22 778 26 00, www.szpital-otwock.med.pl

Zarząd Dróg Powiatowych

05-480 Karczew, ul. Bohaterów Westerplatte 1

tel. 22 780 64 21, 22 780 62 89, fax 22 780 64 21

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

05-400 Otwock, ul. Komunardów 10

tel. 22 779 24 33, e-mail: pcpr-otwock@neostrada.pl

Oświata Powiatowa w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Poniatowskiego 10, tel. 22 779 40 69, www.opotwock.pl

Dane teleadresowe

Powiatowe służby, inspekcje i straże

Państwowa Powiatowa Straż Pożarna w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Mieszka 1

tel. 22 718 16 20, fax 22 718 16 21, www.kppspotwock.pl

Komenda Powiatowa Policji w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Pułaskiego 7A

tel. 22 779 40 91, <http://kppotwock.policja.waw.pl>

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Otwocku

05-400 Otwock, ul. Sołecka 2

Powiatowa Stacja Sanitarно Epidemiologiczna Otwock

05-400 Otwock, ul. Kilińskiego 1, tel./fax 22 779 48 33

telefon alarmowy 515 256 220, <http://otwock.psse.waw.pl>

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego

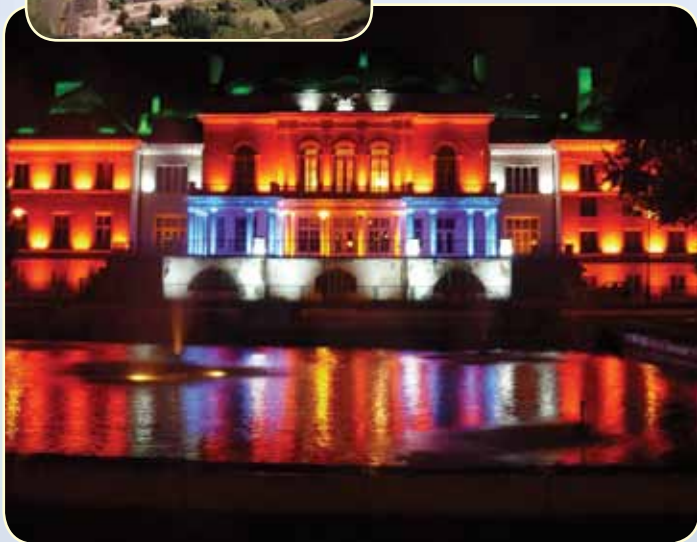
05-400 Otwock, ul. Górna 13, tel./fax 22 719 48 21

Inspekcja Weterynaryjna Powiatowy Inspektorat Weterynarii

05-400 Otwock, ul. Michała Elwiro Andriollego 80, tel. 22 779 25 26

IPJ

Budynek L.O. im. K. I. Gałczyńskiego w Otwocku nocą

Dane teleadresowe

Adresy urzędów miast i gmin

Urząd Miasta Otwocka

05-400 Otwock, ul. Armii Krajowej 5, tel. 22 779 20 01, fax 22 779 42 25
www.otwock.pl, e-mail: umotwock@otwock.pl

Urząd Miasta Józefowa

05-420 Józefów, ul. Kardynała Wyszyńskiego 1, tel. 22 779 00 00, fax 22 779 00 15
www.jozefow.pl, e-mail: um@jozefow.pl

Urząd Miasta Karczewa

05-480 Karczew, ul. Warszawska 28, tel. 22 780 60 83, fax 22 780 65 36
www.karczew.pl, e-mail: um@karczew.pl

Urząd Gminy Celestynów

05-430 Celestynów, ul. Regucka 3, tel. 22 789 70 60, fax 22 789 70 11
www.celestynow.pl, e-mail: ug@celestynow.pl

Urząd Gminy Kołbiel

05-340 Kołbiel, ul. Szkolna 1, tel. 25 757 39 92, fax 25 757 39 97
www.kolbiel.pl, e-mail: gmina_kolbiel@wp.pl

Urząd Gminy Osieck

08-445 Osieck, ul. Rynek 1, tel. 25 685 70 26, fax 25 685 70 90
www.osieck.pl, e-mail: gminaosieck@wp.pl

Urząd Gminy Sobienie-Jeziory

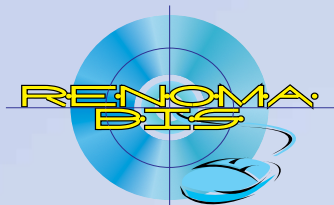
08-443 Sobienie-Jeziory, ul. Garwolińska 16, tel. 25 685 80 90, fax 25 685 80 92
www.sobieniejeziory.pl, e-mail: gminasj@gminasj.pl

Urząd Gminy Wiązowna

05-462 Wiązowna, ul. Lubelska 59, tel. 22 789 01 20, fax 22 789 01 20 wew. 300
www.wiazowna.pl, e-mail: urzad@wiazowna.pl

WYDAWNICTWO REKLAMOWE RENOMA BIS S.C.

85-225 Bydgoszcz, ul. ks. A. Kordeckiego 3A
tel./fax 52 348 75 77
e-mail: renomabis@drukarnie.com.pl

Publikacja powstała na podstawie materiałów
dostarczonych przez Starostwo Powiatowe w Otwocku

Fotografie:

Wydział Funduszy Strukturalnych, Promocji, Kultury
Sportu i Turystyki i archiwum Starostwa Powiatowego w Otwocku.

Dziękujemy za bezpłatne udostępnienie zdjęć:

PTTK w Otwocku, Grażynie Zenker,
Ryszardowi Szczęsnemu, Alicji Sękowskiej

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i aktualność
informacji zawartych w publikacji oraz treść zamieszczonych reklam.

Przedruk w całości lub części bez zgody Wydawnictwa zabroniony.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Maj 2010